

Sygn. akt VII U 1240/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Grażyna Cichosz

Protokolant st. sekr. sąd. Marta Szacoń

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 roku w Lublinie

sprawy R. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania R. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 24 marca 2014 roku znak: (...)

odwołanie oddala

Sygn. akt VII U 1240/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 marca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r. poz. 1442 ze zm.) oraz art 11 ust 3 lit.a i art 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE nr L 166/1 z 30 kwietnia 2004 roku art 5 ust 1, art 16 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.Urz. UE nr L 284/1 z 30 października 2009 roku stwierdził, że od 24 lipca 2013 roku z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce i pracy najemnej wykonywanej na rzecz słowackiego pracodawcy na terenie Słowacji zastosowanie wobec R. K. ma polskie ustawodawstwo w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. (decyzja akta ZUS).

W odwołaniu od tej decyzji wnioskodawca podniósł, że się z nią nie zgadza ponieważ z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w Polsce i pracy najemnej wykonywanej na rzecz słowackiego pracodawcy na terenie Słowacji zastosowanie wobec niego ma słowackie ustawodawstwo w zakresie podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (odwołanie - k. 2-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie podnosząc argumenty będące podstawą wydania zaskarżonej decyzji (odpowiedź - k. 7-8).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej od 4 maja 2005 roku.

W dniu 1 czerwca 2012 roku wnioskodawca zawarł umowę o pracę w firmie mającej swoją siedzibę na terenie Słowacji tj. w firmie (...), M. Z.. W dniu 12 czerwca 2012 roku wnioskodawca złożył wniosek o ustalenie ustawodawstwa słowackiego.

Pismem z dnia 14 września 2012 roku słowacka instytucja ubezpieczeniowa wystawiła wnioskodawcy formularz A1 na okres od 1 czerwca 2012 roku do dnia 23 lipca 2013 roku. Do wniosku dołączona została umowa o pracę z w/w firmą.

Za okres objęty formularzem A1 zostało wobec wnioskodawcy ustalone ustawodawstwo słowackie (niesporne).

W dniu 5 września 2013 roku wnioskodawca zwrócił się o ustalenie ustawodawstwa słowackiego na dalszy okres tj. od dnia 24 lipca 2013 roku wskazując, iż nadal jest zatrudniony w firmie (...) na terenie Słowacji.

25 stycznia 2013 roku słowacka instytucja poinformowała ZUS Oddział w L., że w wyniku kontroli przeprowadzonej u pracodawcy wnioskodawcy przez Narodowy Inspektorat Pracy i zakład ubezpieczeń społecznych ustalono, iż firma zatrudniająca wnioskodawcę jest tzw. „firmą skrzynkową”, i na terenie Słowacji nie dochodzi do realnego wykonywania pracy przez pracowników. Dalej organ słowacki wskazał, że osobom, którym wydano czasowe formularze A1, nie będą te formularze likwidowane, lecz po ich wygaśnięciu zostanie wydane postanowienie o wygaśnięciu ubezpieczenia z dniem, z którym zakończyła się ważność formularza A1.

Wnioskodawca miał wydany formularz A1 na okres od 1 czerwca 2012 roku do dnia 23 lipca 2013 roku wobec czego organ rentowy ustalił, że wobec R. K. ma zastosowanie polskie ustawodawstwo w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej po dniu 23 lipca 2013 roku.

O ustaleniu ustawodawstwa polskiego organ rentowy poinformował instytucję słowacką, która nie wniosła zastrzeżeń do ustalonego ustawodawstwa polskiego (k.26-27).

Wnioskodawca nie uzyskał od słowackiej instytucji ubezpieczeniowej zaświadczenia A1 potwierdzającego ustawodawstwo słowackie na okres po dniu 23 lipca 2013 roku (niesporne).

Odwołanie wnioskodawcy nie jest zasadne.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1442 ze zm.), osoby prowadzące działalność gospodarczą oraz osoby z nimi współpracujące obowiązkowo podlegają ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu. Obowiązek ubezpieczenia trwa – wedle art. 13 pkt. 4 w/w ustawy - od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania. Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się, zgodnie z art. 8 ust. 6 pkt 1 przywołanej ustawy, osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych. **Fakt prowadzenia przez wnioskodawcę działalności gospodarczej nie był przez strony kwestionowany jak również fakt nie wystawienia na dalszy okres (po dniu 23 lipca 2013 roku) formularza A1.**

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumentację zawartą w aktach sprawy, która składała się z dokumentacji przedłożonej przez wnioskodawcę oraz dokumentów stanowiących korespondencję pomiędzy ZUS a wnioskodawcą oraz pomiędzy ZUS a słowacką instytucją ubezpieczeń społecznych. Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca nie złożył formularza A1 na okres po dniu 23 lipca 2013 roku.

Z ustalonego wyżej stanu faktywnego wynika, że wnioskodawca prowadzący w Polsce działalność gospodarczą zawarł umowę o pracę z pracodawcą, który prowadził działalność na terenie Słowacji. Z tytułu zawartej umowy wnioskodawca organ słowacki wydał wnioskodawcy formularz A1 na okres do 23 lipca 2013 roku.

Na tej podstawie ZUS ustalił wnioskodawcy tymczasowe ustawodawstwo słowackie tylko na okres na, jaki opiewał formularz A1.

Od dnia 24 lipca 2013 roku ZUS ustalił tymczasowe ustawodawstwo polskie, słowacka instytucja ubezpieczeniowa nie wyraziła zastrzeżeń do ustalonego tymczasowego ustawodawstwa polskiego, które stało się ostateczne w związku z niezgłoszeniem do tego ustalenia w przewidzianym w przepisach terminie zastrzeżeń.

ZUS nie czynił żadnych własnych ustaleń w zakresie dotyczącym faktycznego wykonywania na Słowacji pracy najemnej przez wnioskodawcę. Ustalenia te były przedmiotem zainteresowania instytucji właściwej miejsca wykonywania zatrudnienia czyli instytucji słowackiej. To słowacka instytucja w związku z ustaleniami kontroli uznała, iż firma zatrudniająca wnioskodawcę jest tzw. „firmą skrzynkową”, i na terenie Słowacji nie dochodzi do realnego wykonywania pracy przez pracowników oraz, że osobom, którym już wydano czasowe formularze A1, nie będą te formularze likwidowane.

Ponieważ jak wskazano wyżej organ rentowy poinformował instytucję słowacką o ustaleniu ustawodawstwa polskiego po dniu na który wydany został formularz A1 i instytucja ta nie wniosła zastrzeżeń, została w ocenie Sądu zrealizowana zasada procedury dialogu i koncyliacji w zakresie określania ustawodawstwa właściwego przewidziana w art. 16 rozporządzenia (WE) nr 987/2009 dotycząca ustanowienia procedury stosowania art. 13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004.

Wbrew twierdzeniom wnioskodawcy zawartym w odwołaniu, ZUS wydając skarżoną decyzję nie naruszył wskazanych w odwołaniu przepisów.

Zasady ustalania właściwego ustawodawstwa regulują przepisy powołanych wyżej rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 166/1 z 30.04.2004 r.) i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 dotyczącego wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE nr L 284/1 z 30.10.2009)

Zgodnie z art. 11 ust. 3 lit a) powołanego rozporządzenia nr 883/2004 osoba, wykonująca w Państwie Członkowskim pracę najemną lub pracę na własny rachunek podlega ustawodawstwu tego Państwa Członkowskiego.

W myśl art. 16 ust. 1, 2 rozporządzenia nr 987/2009 osoba, która wykonuje pracę w dwóch lub więcej państwach członkowskich, informuje o tym instytucję wyznaczoną przez właściwą władzę państwa członkowskiego, w którym ma miejsce zamieszkania. Wyznaczona instytucja państwa członkowskiego miejsca zamieszkania niezwłocznie ustala ustawodawstwo mające zastosowanie do zainteresowanego, uwzględniając art. 13 rozporządzenia podstawowego 883/2004 oraz art. 14 rozporządzenia wykonawczego 987/2009. Takie wstępne określenie mającego zastosowanie ustawodawstwa ma charakter tymczasowy. Instytucja ta informuje wyznaczone instytucje każdego państwa członkowskiego, w którym wykonywana jest praca, o swoim tymczasowym określeniu.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 rozporządzenia 883/2004 - osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną lub, jeśli wykonuje taką pracę w dwóch lub kilku Państwach Członkowskich, ustawodawstwu określönemu zgodnie z przepisami art. 13 ust. 1.

Według art. 5 ust. 1 rozporządzenia 987/2009 dokumenty wydane przez instytucję państwa członkowskiego do celów stosowania rozporządzenia podstawowego i rozporządzenia wykonawczego, stanowiące poświadczenie sytuacji danej osoby oraz dowody potwierdzające, na podstawie których zostały wydane te dokumenty, są akceptowane przez

instytucje pozostałych państw członkowskich tak długo, jak długo nie zostaną wycofane lub uznane za nieważne przez państwo członkowskie, w którym zostały wydane.

W niniejszej sprawie właściwa instytucja słowacka przyjęła, że wnioskodawca nie świadczył na terenie Słowacji pracy najemnej u wskazanego pracodawcy, pomimo tego nie cofnięto wydanego już formularza A1, lecz też nie wydano formularza na następny okres. Organ rentowy zaakceptował dane zawarte w złożonym formularzu A1 i tylko za okres wskazany w tym formularzu ustalił ustawodawstwo słowackie, zaś za okres na, który nie wydano wnioskodawcy formularza ustawodawstwo polskie.

Wnioskodawca wykonując pracę na własny rachunek w Polsce podlega zatem polskiemu ustawodawstwu w zakresie zabezpieczenia społecznego, zgodnie z art. 11 ust. 3 lit a Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004.

Skoro według słowackiej instytucji ubezpieczeniowej wnioskodawczyni nie świadczyła na terenie Słowacji pracy najemnej i nie podlega ustawodawstwu słowackiemu to z tytułu wykonywania działalności gospodarczej na terenie Polski podlega ustawodawstwu polskiemu.

Zasady obejmowania ubezpieczeniami społecznymi osób prowadzących pozarolniczą działalność regulują przepisy powołanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013 r. nr 1442 tekst jedn. z późn. zm.)

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy z dnia 13 października 1998 r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność i zgodnie z art. 13 pkt 4 tej ustawy osoby te podlegają ubezpieczeniom społecznym -od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności z wyłączeniem okresu, na który działalność została zwieszona.

Zaskarżona decyzja odpowiada prawu, zatem brak jest podstaw do jej zmiany.

Mając powyższe uwagi na względzie, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.